

“Regional Support for Inclusive Education”

Funded
by the European Union
and the Council of Europe



EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Zajednički projekat EU/CoE

“Regionalna podrška inkluzivnom obrazovanju”



Cilj Projekta

Jačanje socijalne inkluzije i socijalne kohezije u Regionu kroz promociju inkluzivnog obrazovanja i treninga u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Srbiji, bivšoj jugoslovenskoj republici Makedoniji i Kosovu*

* Ovaj naziv ne prejudicira stavove o status i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji nezavisnosti



Projekat: 5 specifičnih oblasti

- Mehanizmi podrške inkluzivnim pilot školama
- Unapređivanje kompetencija nastavnika
- Jačanje kapaciteta donosilaca odluka
- Podizanje svesti o dobrobiti inkluzivnog obrazovanja
- Uklanjanje barijera za vulnerabilne grupe kroz jačanje partnerstava



Komponente Projekta

- 1.SchoolNet-Mreža škola
- 2.TeacherNet- Mreža nastavnika
- 3.PolicyNet- Mreža donosilaca odluka u obrazovnoj politici
- 4.Podizanje svesti
- 5.Partnerstva



Komponenta 1 – Mreža inkluzivnih škola

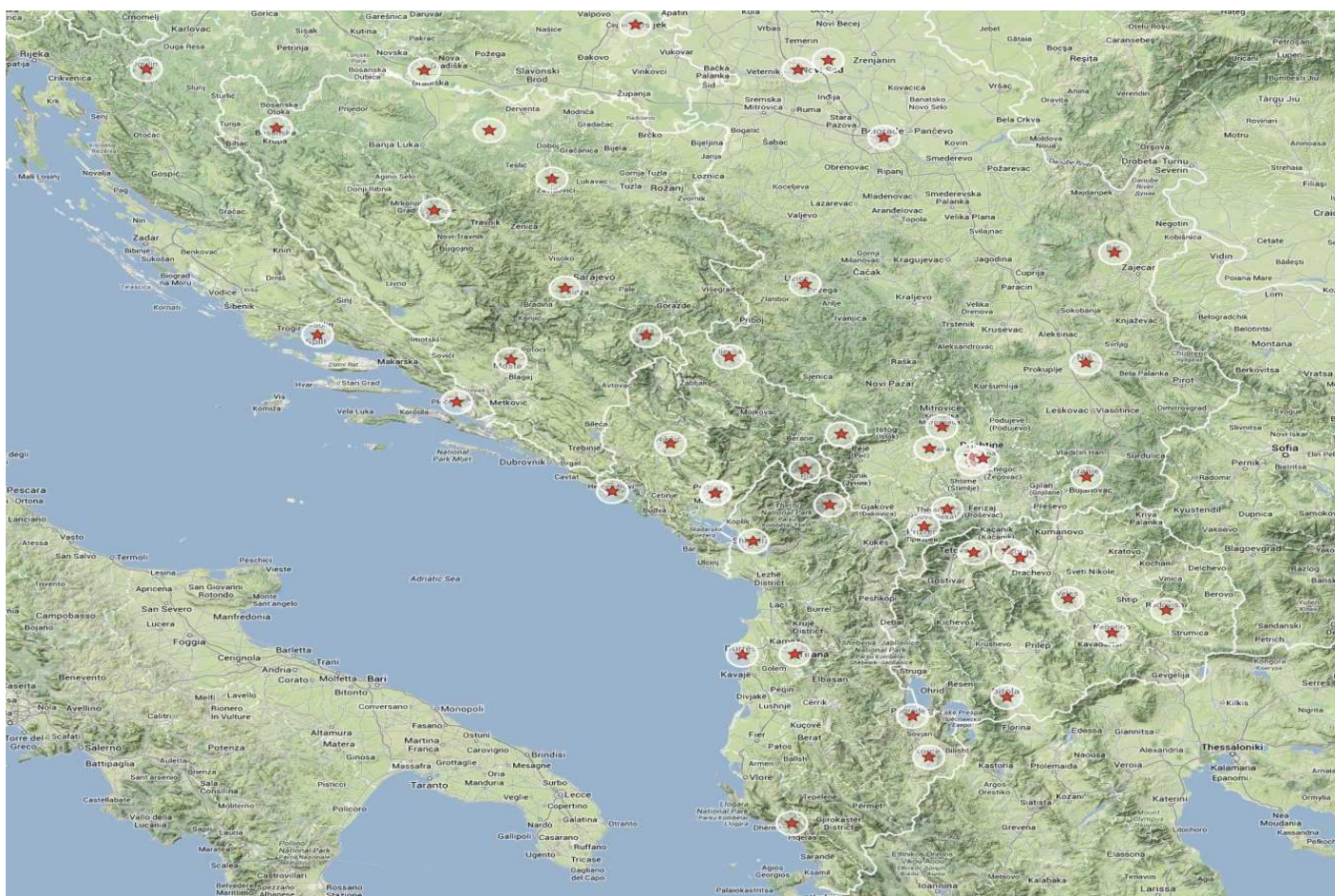
49 pilot škola je izabrano na osnovu javnog poziva, po 7 iz svake učesnice Projekta/ po 3 OŠ, 2 VET i 2 Gimnazije

Učesnica Projekta	Broj osnovnih škola (%)	Broj gimnazija (%)	Broj srednjih stručnih škola (%)	Kombinovane srednje škole (%)	Druge škole (%)	SUMA (100%)
Albanija	16 (55.17)	9 (31.03)	3 (10.34)		1 (3.45)	29
Bosna i Hercegovina	85 (68.55)	5 (4.03)	23 (18.55)	11 (8.87)		124
Hrvatska	13 (61.90)	2 (9.52)	5 (23.81)	1 (4.76)		21
Crna Gora	23 (76.67)	2 (6.67)	2 (2.67)	3 (10.00)		30
Srbija	62 (63.92)	3 (3.09)	25 (25.77)	1 (1.03)	6 (6.19)	97
„Bivša jugoslovenska Republika Makedonija”	38 (64.41)	6 (10.17)	10 (16.95)	5 (8.47)		59
Kosovo*	27 (84.37)	2 (6.25)	3 (9.37)			32
TOTAL	264 (67.35)	29 (7.40%)	71 (18.11)	21 (5.36)	7 (1.79)	392



Mreža inkluzivnih škola

- Po 5 nastavnika iz svake od 49 škola –ukupno 245 u Regionu



Komponenta 2

– Mreža nastavnika–

- 5 nastavnika iz svake od 49 pilot škola/ 35 nastavnika po učesnici/ ukupno 245 nastavnika u Regionu

Aktivnosti:

- Uspostavljanje Mreže
- Uloga nastavnika u inkluzivnoj školi
- Kompetencije nastavnika u inkluzivnoj školi (inicijalno obrazovanje, pripravništvo, kontinuirani profesionalni razvoj)



Komponenta 3 - Policy Net

- Po 10 predstavnika svake učesnice Projekta –Policy Tim- ukupno 70 članova Policy Net-a
- Predstavnicima ministarstva prosvete, vladinih tela, obrazovnih institucija, fakulteta, NVO, pilot škola
- Srbija: 4 predstavnika MPNTR, 1 predstavnica Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, 1 predstavnica ZVKOVa, 1 predstavnik fakulteta, 1 predstavnica pilot škole, 1 koordinatorka MIO, 1 koordinatorka (Focal point) Policy Tima



Policy Net - delovanje

Aktivnosti

- Razmatra postojeće obrazovne politike/ probleme u implementaciji/glavne izazove
- Priprema predlog preporuka za unapređivanje inkluzivne obrazovne politike

Način rada

Međusektorske regionalne radne grupe za:

- 1.Osnovno obrazovanje
- 2.Srednje stručno obrazovanje i obuke
- 3.Opšte srednje obrazovanje-gimnazije

Sastanci

Komponenta 4 – Jačanje svesti

- Razvijanje komunikacionih strategija
- Vidljivost projektnih aktivnosti
- Izjave nastavnika, učenika, roditelja
- Web platforma
- Logo, liflet, website, Facebook, Newsletter, slogan

**Inkluzivna škola je škola u kojoj je
svako dete dobrodošlo
svaki roditelj uključen
svaki nastavnik vrednovan**



Komponenta 5 - Partnerstvo

Najvažniji partneri:

- Minsitarstvo prosvete
- EU Delegacija
- OEBS/Kancelarija za demokratske institucije i ljudska prava -Najbolje prakse za integraciju Roma
- Zajednički projekat EU/CoE “Promovisanje ljudskih prava i zaštita manjina u Jugoistočnoj Evropi”
- Drugi projekti podržani od EU, UNICEF, USAID, Svetske banke.



Funded
by the European Union
and the Council of Europe



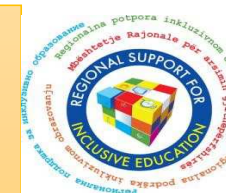
COUNCIL OF EUROPE



Implemented
by the Council of Europe

Studije o stanju inkluzivnog obrazovanja u Regionu

Baseline study -LSE Enterprise (Osnovna studija)





Baseline study -LSE Enterprise

(Osnovna studija)

Cilj:

Obezbediti sintetičke numeričke mere n
inkluzije svake od 79 pilot škola



- Instrument: Indeks inkluzije (prilagođen)
- Broj ispitanika: oko 1300

Indeks inkluzije

Prilagođen na osnovu <http://www.resource-package-on-disability.org/1-one-inclusive-educ-disability/1.3-operat-sup-materials/163-csie-index-incl-school.pdf>

Obuhvata 4 dimenzije sa fokusom na:

1. Inkluzivna praksa upisa u školu,
2. Inkluzija u okviru škole,
3. Inkluzivni pristup nastavi i praksi
4. Učešće lokalne zajednice

Ocene na skali od 1 do 5



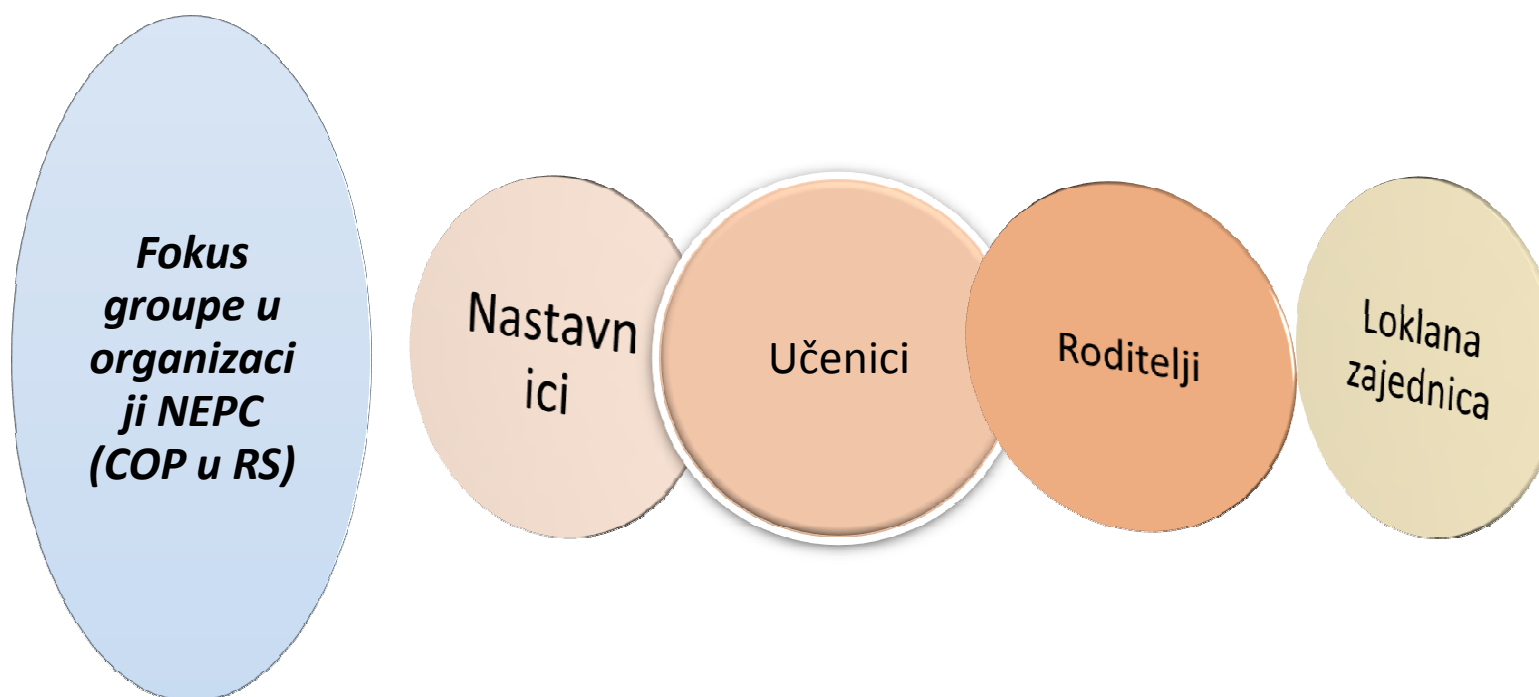
Osnovna studija-rezultati

NIVO/Vrsta obrazovanja	Index inkluzije (prosek svih učesnica)
Osnovno obrazovanje	3.86
VET	3.69
Gimnazije	3,68
Srednja ocena 3,71 Najniža ocena 3,33, a najviša 4, 12	

Osnovna studija-rezultati

- Rezultati slični u svim učesnicama Projekta
- Manja je razlika između zemalja učesnica Projekta i nivoa obrazovanja nego što su razlike između škola u određenoj zemlji-učesnici

FOKUS GRUPE iz pilot škola (196 FG sa oko 1700 učesnika –Region)



Cilj i Teme FG

Da se utvrde potrebe za aktivnostima u školskim projektima i šta treba unapređivati u razvojnim planovima svake škole

- Koliko je razvijena inkluzivna kultura, politika i praksa u školi
- Glavni problemi i barijere za inkluziju
- Vrste podrške koje su potrebne školi da bi bila inkluzivnija

Nalazi na osnovu FG

- Politika škole je uglavnom regulisana spolja (top-down): malo je prostora za diskusiju o poželjnoj praksi, škole su rigidne
- Vrednuju se samo akademska postignuća
- Nastavnici i direktori doživljavaju školu kao inkluzivniju nego učenici i roditelji
- Nastavnici uviđaju nedostatak veština za pružanje podrške učenju u skladu sa specifičnim smetnjama učenika
- Nedostaje razumevanje inkluzivnog obrazovanja između roditelja, nastavnika, učenika i lokalne zajednice
- Mnogi učesnici naglašavaju da im je učešće u fokus grupi pomoglo da razumeju inkluziju

Nalazi na osnovu FG

- U praksi nedostaje prilagođavanje nastave – individualizacija
- Ocenjivanje nije transparentno
- Romska deca sede posebno u odeljenju
- Nedostaje prevencija nasilja i diskriminacije
- Škole nisu dostupne za sve učenike
- Nedostaje podrška učenicima koji su u riziku od napuštanja škole (drop out)

Projekti pilot škola

Analiza projekata 49 pilot škola

Mali grantovi za pilot škole (9.500EUR)

Prioriteti

- Pilotiranje /organizovanje dodatne podrške
- Razvoj kompetencija nastavnika
- Vršnjačka edukacija i razmena iskustva/dobre prakse
- Razvijanje različitih pristupa za uključivanje roditelja
- Podrška učenicima i roditeljima u participaciji pri donošenju odluka

Učesnica Projekta	Albania	Bosnia i Herzegovina	Hrvatska	Kosovo *	Makedonia	Crna Gora	Srbija
<i>Intervencije</i>							
Trening zaposlenih u unapređivanju inkluzivnog pristupa I vrednosti	6	6	7	6	4	4	3
Razvijanje partnerstva sa roditeljima (plus trening za roditelje)	5	4	6	0	6	6	6
Podizanje svesti	7	3	7	6	5	5	3
Ohrabrivanje vršnjačke podrške I vršnjačkog učenja između učenika	6	5	5	1	4	3	2
Unapređivanje saradnje I koordinacije između zaposlenih	2	0	1	0	0	0	2
Kreiranje inkluzivne školske politike	2	0	2	1	1	1	2
Korišćenje kreativnih radionica I umetnosti za promociju inkluzije	5	4	3	2	3	7	3
Unapređivanje školske infrastructure(sredstva, multimedia, biblioteka)	4	6	4	4	6	5	7
Razmena iskustva kroz izlete, ekskurzije, sportske događaje za promociju IO	3	1	1	3	4	3	2
Uspostavljanje I trening tima za podršku inkluziji	2	0	2	0	3	1	1

OSTALE AKTIVNOSTI

- **Studijska poseta Grand Region-u**
- **Uzvratna poseta nasim skolama**
- **Mapiranje obrazovnih politika**
- **Analize preporuka radnih grupa**

Sledeci korak (u najavi):

Povezivanje tri mreze

EU/CoE Projekat “Regionalna podrška inkluzivnom obrazovanju”

Više informacija može se naći na sajtu Projekta
<http://pjp-eu.coe.int/web/inclusive-education>

Hvala na pažnji!
borislavam@vector.net

